

GLASILO
SLOVEN-
SKEGA
PLANIN-
SKEGA
DRUŠTVA

PLANINSKI VESTNIK

XVIII.
LETNIK
□
1912
□
ŠTEV. 5.

Iz kraljestva Velikega Venedigerja.

Spisal Janko Mlakar.

(Dalje.)

Zlasti velike opreznosti je bilo treba na ledu, ki se je tuintam pokazal kakor za izpremembo. Sekanje stopinj nas je jako mudilo. Led je bil tako trd, da je bilo treba prav pošteno vihteti cepin, preden si dobil v njem prostora za par derezinih konic. Zato smo se vrnili nazaj na greben, če nam je le količkaj kazalo. Koder je bil le preoster, tam smo za izpremembo nekoliko pojahali. »Sedlo« je bilo trdo, tuintam le z ledom prevlečeno.

Sploh je tam precej drugačen svet kakor pri nas. Skale so namreč kar naložene ena vrh druge na lice ali pa tudi po robu. Ker so večinoma ploščate in gladke, smo izvajali praktično vse pravila adhezije in trenja, ki smo jih bili — zaupno povedano — v teoriji že davno pozabili. Tako smo se plazili včasih kakor gosence po ledenih plateh vrh grebena, včasih mu pa prebiral konce reber.

Blizu vrha prilezemo z boka zopet na greben in se ustavimo pred dobrih petnajst metrov dolgo ploščo. To mesto je bilo za prve obiskovalce Hochgalla povelje: »Vrnite se!« Zakaj plošča je tako gladka in toliko nagnjena, da se brez umetnih pripomočkov skoraj ni mogoče črez splaziti. Na levi strani je ne moreš obiti, ker je ves levi bok leden in tako strahovito strm, da ni mogoče vanj stopinj vsekati. A tudi desna stran grebena je sumljiva. Prvi vodnik je moral splezati najprej nekoliko navzdol, potem pa zaviti nazaj na greben. Nato je s pomočjo vrvi potegnil svoje tovariše črez ploščo.

Nam seveda je bilo delo zelo olajšano. Črez ploščo je namreč napeta žica, ob kateri smo se varno plazili po kolenih ali pa po trebuhu, kakor je že lažje šlo. Seveda, če se ti žica utrga, potem je utrgana tudi nit tvojega življenčka! Že zavest, da visi tvoje življenje sicer ne na lasu, pač pa na prst debeli žici, ni prav prijetna. Zato je najbolje, da na to ne misliš, kakor tudi mi nismo mislili.

Onstran plošče je greben nekaj boljši. In prav veseli smo bili, da smo nosili vso težo svojega telesa zopet samo na nogah. Žal, da to ni dolgo trajalo. Zakaj kmalu smo se morali zateči zopet na bok; skalovje na grebenu nam je služilo samo za prijemanje. Črez jako opasno mesto nam nekoliko pomaga žica, ki jo je bilo pa treba najprej iz snega in ledu izsekati. Jaz sem to delo izvršil samo na pol, ostalo polovico pa prepustil tovarišema, da se nista preveč pritoževala zaradi zamude časa. Nato smo obšli precej veliko ploščo s pomočjo v led vsekanih stopinj in smo stopili zopet na greben, ki ga pokrivata na debelo led in sneg. Tla se pod nami vedno bolj širijo, zato pa rase tudi strmost prav neprijetno. Toda dereze prijemljejo v trdem snegu, da nam kar škriplje pod nogami, in vedno bolj se nam bliža vrh.

Tu nam prižene tuj vodnik dva hribolazca nasproti. Treba se je umakniti. Urno stopimo nekaj korakov v stran na strmo vesino, da jih pustimo mimo.

»Aha«, pravi vodnik, »vam se pa pozna, da niste od letos«.

Priznati moram, da nam je pohvala iz ust korenjaškega gornjanca zelo ugajala. Lojze bi se bil najrajše z njim podal v daljši pogovor, Joško bi ga bil kmalu iz same hvaležnosti »gori vzel«, jaz sem se mu hotel odkriti, pa ni šlo, ker je klofetica visela na nahrbtniku.

Nato pohitimo po vesini navzgor in kmalu smo stali pred triangulacijskim drogom (3440 m), ki ni prav nič v lepoto snežno-belemu vrhu. Hribolazci ostajajo navadno nekoliko bolj spodaj, ker je na vrhu premalo prostora in ni posebno varno krog kolovratiti zaradi velikanske opasti, ki moli daleč črez levi rob. Nam pa ni pustila žilica, da bi se ne pritisnili drogu. Prišli smo do njega po tako ostrem snežnem grebenu, da je bilo komaj prostora za stopinjo. Tik triangulacije sem izkopal tri luknje, in tako smo zasedli ves vrh. Četrtri bi se ne imel kam vستي.

Iz kočice do vrha smo rabili brez počivanja ravno štiri ure in pol.

Ker je bilo toplo in brezveterno, smo obsedeli kar v luknjah, samo vrv smo še ovili krog droga, da smo se tako zavarovali pred kako neprostovoljno vožnjo.

Razgled je bil jako lep. V silni globočini pod seboj zagledamo mično Antholško jezero. Kako lepo leži sredi temnih gozdov in zelenih trat! Akoravno se naše oko raduje pri pogledu na velikanske stene in ledenike, na katerih se odbijajo žarki poldanskega solnca, se vendar zopet in zopet vrača k temu prekrasnemu gorskemu očesu.

Južno nebo je bilo deloma zastrto z oblaki, iz katerih so moleli posamezni vrhovi Dolomitov, kakor velikanske čeri iz razburkanega morja. Toliko čistejše so bile pa Zillertalske Alpe in Visoke Ture. Posebno lepo se nam je predstavil Vel. Venediger, kakor bi si bil hotel zagotoviti naš obisk. Kdo bi mogel pregledati in prešteti ta venec gora, ki nas je obdajal! Kakor daleč seže oko, stoji vrh pri vrhu, vsi odeti z bleščečimi ledenimi oklepi; vmes se širijo večji in manjši ledeniki, pod njimi pa zelene planine. Tuintam nam globoke zareze kažejo poteze glavnih dolin. Na zahodni meji obzorja sem spoznal celo Ortler, Jožko in Lojze sta pa trdila, da vidita prav razločno Triglav. Jaz sem jima urno pritrtil, akoravno nisem bil popolnoma prepričan; nisem hotel izzvati prepira, ki zanj ni bilo prostora. Ko bi se bili namreč razvneli in burne besede spremljali z rokami, bi se bil lahko kdo popeljal čez ledeno steno na Rieserferner, ali pa poskočil kar naravnost v jezero. Za tako vožnjo pa nismo bili dovolj preskrbljeni.

Naposled je bilo treba misliti na odhod. Kaj neradi smo se ločili od svojih zračnih sedežev. Previdno stopamo po narejenih stopinjah in postojimo na robu grebena. Lojze in jaz se postaviva v pozituro, Jožko pa nameri svoj aparat.

»Janko, ti stoj in se ozri na Divji Gall, Joško, ti pa sedi in poglej, če so v Kasselski koči že »jazbeci« vstali, oba pazita, da naredita kolikor mogoče prijazen obraz. Tako: ena, dve, tri; hvala lepa!« In Joško je naju imel na plošči ovekovečena.

»Ali naju ne boš še enkrat?« ga opomni Lojze.

»Čemu?« se odreže Joško, »kaj meniš, da sem fotograf iz poklica. Meni zadostuje vedno ena plošča, da se mi le — posreči. Jaz pospravim sedaj svojo škatlo, ti, Janko, pa zlezi v tiste-le pečine do knjige in nas kar vse tri podpiši! Ako bi nama pa hotel uiti tja dol v jezero s ponarejenimi podpisi, te že udruživa na vrvi.«

No, v jezero me ni posebno mikalo, in po takem potu celo ne, ki mi je bil odprt s Hochgalla. Do knjige sem pa le zlezal in zapisal tovariša in sebe. Nato se odpravimo navzdol, Joško na čelu kolone, jaz pa zadaj za rezervo; moč je bila v centru. Basali smo jo precej urno, ker so bile stopinje že narejene. Po dolgi plošči smo se prijetno podričali, malo poplezali in pojahali in bili smo kmalu pri škrbinici. Meni se je med potjo pripetila nesreča. Uprl se mi je cepin; v špranji med dvema skalama je hotel za vsako ceno ostati. Ker ni nobena stranka odjenjala, sva se podvrgla Salomonovi sodbi: cepinova konica je ostala odlomljena med skalama, vse drugo se je vrnilo z menoj na Kranjsko.

Lojze pa je hujše krvi nego jaz ; potegnil je svoj čevelj iz špranje s tako silo, da je ta (namreč čevelj) prestrašen kar zazijal in se udal.

Z grebena jo je Joško vrezal na desno proti Sivemu Nöcklu, mesto na levo proti snežišču. Njegove bistre oči so namreč zapazile staro preprano markacijo. In res zasledimo kmalu dobro vidno stezo, po kateri smo prišli še dosti zložno naravnost v dno stene. Veseli, da se nam je tura tako lepo posrečila, vržemo dereze z nog ter zdrčimo po vesini v kadunjo. Pot čez ledenik je bila pa nekoliko neprijetnejša kakor zjutraj, ker je solnce preveč omehčalo sneg. To nam pa ni prav nič kalilo dobre volje in Lojze je celo predlagal, da bi se še lotili Magersteinovega soseda, ki nosi jako značilno ime Schneebiger Nock (3360 *m*). Ko sem pa izvedel, da je treba tri ure po mehkem snegu do vrha koracati, se je pričel umikati s svojim predlogom. K temu je tudi pripomogla zanj malo koristna okoliščina, da je nekaterikrat pomeril kako zasneženo luknjo. Večinoma so mu segale samo do pasu. Hotel sem ga že vprašati, če je morda vpisan v društvo za raziskovanje jam, kar mi obtiči — beseda v ustih, jaz sam sem pa do pazduhe v — luknji.

V občudovanju krasnih planin, ki se razprostirajo onstran Bacherske doline, smo namreč zašli od prave smeri nekoliko preveč na desno, kjer so se že začele odpirati posamezne peči. Ker smo bili odvezari, bila je za nas ta soseščina jako nevarna in zato smo hitro zavili na trdnejša tla. V kočo smo dospeli šele ob petih ; rabili smo torej za povratek z vrha štiri debele ure. Tega pa ni zakrivilo Lojzovo in moje preiskavanje jam, marveč Joškova umetniška žilica, ki mu ni dala miru, da bi ne bil odnesel domov na svojih ploščah in plečih nekaj planinske krasote.

V koči se nismo dolgo mudili. Urno smo pobrali svoje stvari in jo mahnili po široki stezi v Rein k sv. Volbenku, ki nas je tako lepo prijazno klical k sebi v ljubko zeleno dolino. Ob poti je več jako lepih razglednih točk, kjer vabijo klopi k kratkemu oddihu. Schneebiger Nock nas je še dolgo časa spremljal in zlasti Lojze se je kaj težko ločil od njegovega pogleda. Nič kaj mu ni bilo všeč, da smo se napatili v dolino in da bo drugi dan njegova vrv počivala. Edino le pogled na še vedno zevajoč črevelj je nekoliko zmanjšal njegovo ogorčenost, da smo si določili za naslednja dva dni sama sedla. Ko se je pa domislil, kako bo zvečer lepo počival na klopi pred gostilno, spuščal iz pipice kolobarčke dima v sveži planinski zrak ter gledal na Hochgall in njegovo spremstvo, se mu je razlila po obrazu sladka zadovoljnost.

Veselo smo hiteli po strmih ovinkih navzdol ter se le tuintam za trenutek ustavili, kadar se nam je odprl kak nov pogled v Reinsko dolino. Najlepši razgled smo imeli seveda za hrbtom. Pri Ternerski divji steni smo se obrnili še enkrat in smo občudovali Hochgall in vrhove Lenksteinske brdine. Le neradi smo se odtrgali od krasnega pogleda. Kmalu nam udari na uho silno bobnjenje; naznanjal se nam je divji Ternerski potok. Visoko gori na ledenskih Schneebiga Nocka zbira svoje moči, pridrvi po globoki grapi navzdol ter se vrže čez velikansko steno, da je kar naenkrat v Bacherski dolini. Poleg vodopada so klopi, ki so nas pa zaman vabile. Ogledali smo si z mosta jezno vodo in hiteli naprej. Ko pridemo čez zeleno sočno planino, nas sprejme krasen macesnov gozd v svojo hladno senco. Še nekaj ovinkov in že smo na bregu Reinskega potoka. Pred nami stoje ljubke hišice s svojimi širokimi strehami v slikoviti gruči, ki jo čuva sv. Volbenk s svojega vzvišenega mesta.

V gostilni pri Hochgallu smo bili jako prijazno sprejeti. Ko smo pa povprašali mesto po jedi in pijači, po — krojaču, kovaču in črevljarju, so se poštene Tirolci zelo čudili. Odgovorili so nam, da toliko rokodelcev ne premore ves Rein. »Kovač bi se že dobil če je doma, črevljar je odšel za nekaj dni na štero v Sand, krojača pa sploh ni v vasi.« Zato si je moral Joško sam zakrpati rokav, čigar kos je bil obvisel na ostri skali gori v Ternerski steni, Lojzev črevelj je vztrajno zijal, edino moj cepin je zopet prišel do svoje konice, ker se je kovač »dobil«. V vasi so sicer imeli še enega rokodelca, toda o njem govori samo še vaška kronika v podobi »marterla«, ki stoji pred hišo v bližini gostilne. V njej smo brali to-le :

»Hier fiel Jakob Willeit
Vom Hausdach in die Ewigkeit«.

Zvečer smo se prav prijetno imeli. Sedeli smo pred gostilno pri kupici dobrega tirolca, gledali žarenje planin in se pogovarjali. Šele mrzli nočni veter nas je zapodil pod tople odeje.

(Dalje prihodnjič).

Kaninska in Mangrtska skupina.

Dr. Hentrik Tuma.

(Dalje.)

Prvo turo sem nameraval narediti na Kamen. Šli smo čez Kraljišče, Mali Dol, Veliki Dol in za Kašarjevo Glavo v Spodnje Konte. Sneg je še ležal po vseh doličih in kontah (Felsloch), kar je hojo gori, še bolj pa dol, znatno olajšalo.

Kljub vedno gostejši megli smo prišli do konec Spodnjih Kont in smo hoteli čez razrite lašte do »Škrbine med Babanom«. Hodili smo počasi, ker sem vedno izpraševal, in smo postajali na vsaki, nekoliko markantni glavi. Upali smo tudi, da se megla dvigne.

Okoli sedme zjutraj, sedeč nad Spodnjimi Kontami, smo videli, da z vremenom ne bo nič. Krenili smo torej s konca Spodnjih Kont pod orjaško steno Velikega Babànskega Škednja (2117 m) v dolič Jézerca. Na dnu so še vedno vidne mlake, jezero pa je že davno izginilo. Nad Jézerco so 3 glave enakega imena, med golimi glavami Kont in Kraljišča na videz še precej zelene. Z Jezerce proti vzhodu gre pašnik Široki Dol. Iz Širokega Dola na levo zavije travnata ozka polica Prédalo in pod prvo Glavo nad Kraljiščem v zeleni pašnik Lánževica, čez njo naravnost doli na markirano pot nad Kaninsko kočó nazaj.

Megla se je toliko dvigala, da sem imel s pridom pregled posameznih doličev ter vrhov nad njimi. Po ravno navedeni poti in potem skozi »Škrbino nad Jezerco« se gre med Velikim in Malim Babanskim Škednjem v planino Babán in na Žago. Vsi imenovani doliči spadajo pod Bovško planino Gozdič in so poletni pašniki za drobnico. V Gornje Konte, Osojnico in Zadnji Dol pa Bovčani le malo gonijo, ker je paša prerevna in so pašniki preoddaljeni, posebno, odkar je prepovedana koza. V megli smo se vrnili okoli 9. ure v Kaninsko kočó nazaj.

Megla je postajala proti poldne še gostejša. Porabili smo prazni dopoldan, da smo nabrali in nanosili s Kraljišča celo grmado suhih vej in korenin ruševja. Melevšec je pospravljajl umazano kočó ter se izkazal za prav izvrstno hišno, kakor pozneje za kuharico. Flajs je pa sekal ruševje, seveda z lastno sekiro, ki jo je bil prinesel s seboj. Cel popoldan sta mi razkladala Kaninska imena in Bovške gospodarske razmere. Proti poldne se je vrnil tudi turist-oficir, a ne z visokega Kanina, ker je tudi njega megla obrnila nazaj. Zadovoljen je bil le, ker se je dalo prav izborno drsati po s snegom založenih Kaninskih prodovih.

Drugi dan, 10. avgusta 1910, sem odšel iz kočé šele ob devetih dopoldne, ko se je jela megla nekoliko dvigati. Melevšec je ostal doma ter je pospravljajl kočó in pripravljajl kosilo, Flajs pa je šel z menoj do nad Veliki Dol. Tu sva si poiskala nekoliko vzvišeno mesto, odkoder sva pregledavala obširno Kaninsko kotlino. Megla se je sem in tja preganjajla, tako da so solnčni žarki večkrat preblisnili in se je pokazal sem in tam visok vrh. Skozi meglo je pa

toliko prosevalo, da mi je Flajs lahko razlagal posamezne glave, lašte in žlebove.

Pravil mi je medpotoma in sedeč nad Velikim Dolom, da je imel Kanin še pred sto leti lepe pašnike. Po ustnem sporočilu v njegovi družini ve, da je bil Veliki Dol najlepši gornji pašnik planine v Gozdiču. Drobница je po kontah in gori do Kanina in Gorenje Osojnice dobivala obilo in dobre piče. Pred kakimi sto leti pa so bila po vrsti velika neurja; grozne nevihte in preljalice so oprale police in lašte, grušč z vrhov je zasul drn in prst. Izza tistega časa gre pravljica, da so na Kanin izganjali od hudiča obsedene in je Bog dvignil nad nje svojo šibo ter razdejal Kaninske pašnike. Enaka pravljica je živa tudi med Rezijani. Največ prsti se je ponorilo v razpokah in škrapljah Kaninskih Podov. Do takrat so se pasli tudi konji. Odkar pa so Kaninski pašniki osiromašili, se pase le drobница in v gornjem delu največ koze.

Od leta 1870 naprej je politično oblastvo brezobzirno jelo preganjati koze in od takrat so Kaninski pašniki vedno bolj samotni. Voda pa rije svojo pot in razgalja bolj in bolj Kaninske rebri in lašte, tudi brez pomoči koza in proti volji gosposke. Iznad Velikega Dola sva ugotovila vsa imena Kaninskih robov in podov do Gorenje Osojnice. Za poldan sva bila nazaj. Melevšec je bil že pripravil dobro kosilo: polento in guljaš iz konserv. Za pijačo pa je natopil snega, ki ga je obilo dobivati v globokih luknjah tik koče. Po kosilu je vreme postalo docela čmerno in je jel rositi dež. Pohajkovali smo po koči v različnih pogovorih. Flajs mi je pravil, kako je moral že v zrelih letih, potem ko je kozja paša opešala in so pojenjaval. dohodki, zapustiti rodbino in iti iskat zaslužka v Westfalske rudnike. Mož je bil več let občinski starešina, — kako bridko mu je moralo biti, pustiti ženo in otroke in iti na delo v tujino, dočim bi bilo vse polno dela in dovoljno dohodkov v domovini, ako bi bilo kmečko gospodarstvo bolje organizovano in bi javna oblastva premišljeno postopala!

Protí mraku nam je bilo glavno opravilo zopet pripravljanje večerje. Upanja za drugi dan je bilo malo, kosmate megle so visele nizko doli ter zagrinjale vrhove in Bovško dolino pod nami. Vsak večer sta nam donášala s planine Gozdič 12-letni pastir France in za leto mlajši brat Joža liter mleka. Od planine do kočē je urico strmega hoda, prišla pa sta z največjim veseljem za 20 vinarjev za pot, in še to se jima je dalo prostovoljno. Starejši, širokopleči France, je že prav po fantovsko prišel s svojim bremenom na hrbtu

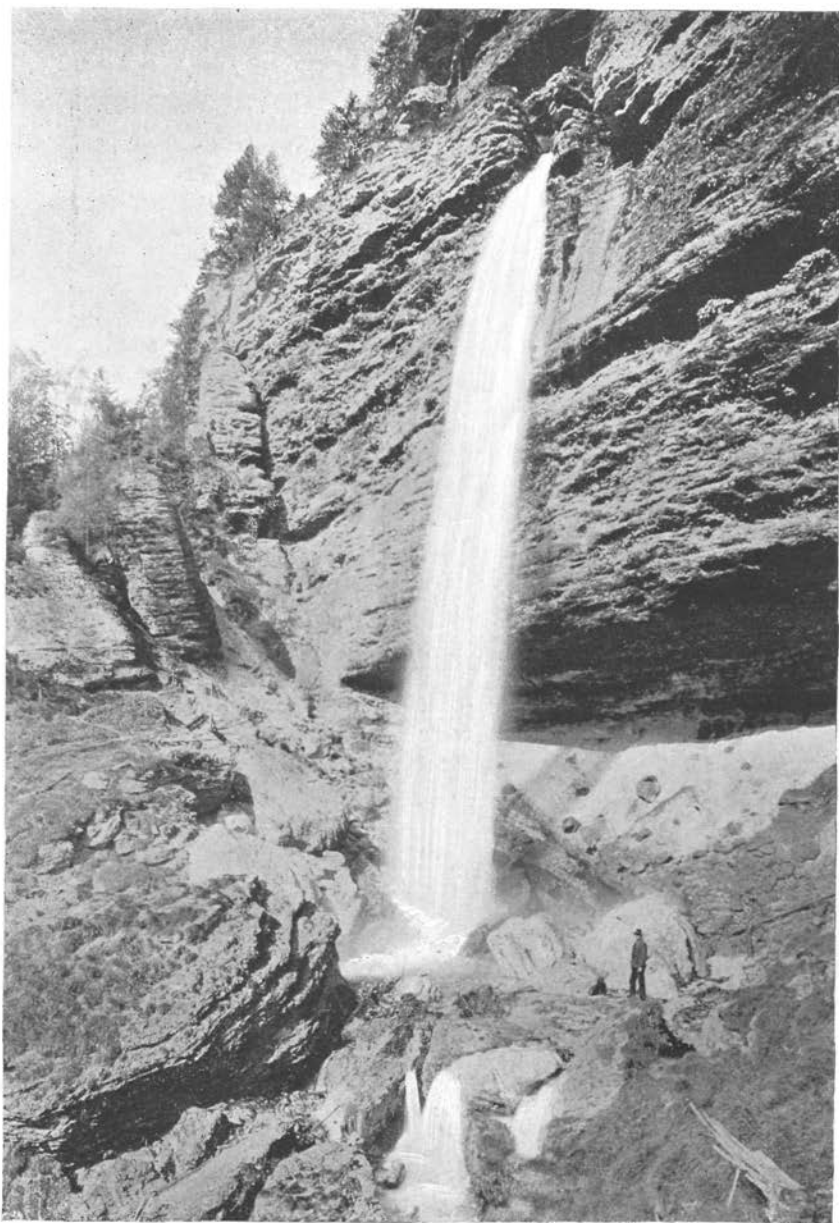
in s pipo v ustih. Navadno je nekoliko povečerjal z nami, potem pa je odnesel steklenico za drugi dan in pobral vse prazne konzervne škatle. Izumil je, da mu utegne pločevina služiti izborno, da podkuje svoje lesene coklje. Ta večer je prišel ves premočen v plohi.

Legli smo spat, skoraj gotovi, da bo treba zopet gubiti drugi dan po koči. Rano zjutraj je bilo res še vse v megli, tako da smo se obrnili vsak na svojo drugo stran, zavili v koce in čakali svetla. Najbolj nestrpen je bil Flajs, ki brez opravila ni mogel biti. Izkobacal se je malo pred šesto izpod kocev ter me je poklical, da vendarle pojdimo, ker brije oster krivec. Dišalo je res po snegu in topline je utegnilo biti okoli 4 do 5° nad ničlo. Bal sem se pa tudi jaz dolgočasnega dne, zato sem se odločil, da gremo na turo v vsakem vremenu, da bi le količkaj kazalo pregleda po vrhovih. Odrinili smo torej iz koč ob 6.40 v megli.

Šli smo po navadni poti do Kašarjeve Glave. Ob levem bregu Velikega Dola pelje markirana pot naravnost naprej v Zadnji Dol pod Kanin. Šli smo nekoliko časa po tej poti pod Laštami, potem malo na levo po velikem snežišču do pod Črni Vogel. Pod Črnim Voglom in pod Vrhom Laške Planje stoji dvoje turnov. Od Turna pod Laško Planjo (2187 *m*) doli do konec Spodnjih Kont se vlečejo glavate lašte Kraj Kont. Krenili smo pod Turnom na levo v precej strme pečine Kraj Kont, ki odpadajo v Zadnji Dol. Sem in tja je bilo treba plezanja. Nismo pa imeli ne vrvi ne derez s seboj. Kljub temu, da je bilo snega povsodi, se je dobro hodilo in plezalo. Sneg je bil ravno prav trd.

Gorenje Konte se prečijo okoli Turna pod Vrhom Laške Planje do krnice med Vrhom Laške Planje in Vrhom Žlebe, po kateri visoko gori sega sesutina. Med Vrhom Laške Planje (2449 *m*) in Vrhom Žlebe (2336 *m*) je pečnata šija, sredi katere je skalnata glavica, imenovana Kamen. Na levo in desno os Kamna je škrbina, do katere se gre po sesutinah od Bovške strani gori in po dveh strmih žlebovih na Rezijansko stran doli. Tod čez je prehod precej težaven in škrbina mora imeti najmanj 2230 *m* višine. Zato pa ta prehod ne služi drugemu nego tihotapcu.

Bovčani imenujejo Vrh Laške Planje: Veliko Babo. Od Bovške strani je Vrh Laške Planje nepristopen. Pobočje proti Reziji pa ni prestrmo in ima nekoliko pod vrhom dober pašnik, ki je že od nekdaj v posesti Laške občine Rezijuta, zato ga imenujejo Rezijani Laška Planja. Drobница se odtod rada hodi hladit na vrh grebena in često se vidijo iz Zadnjega Dola ovce ravno na robu kakor na-

Slap Peričnik v Vratih.

nizane ena na drugo. Rezijani imenujejo po tem pašniku tudi vrh. Pravilno je torej imenovati točko 2449 *m* Vrh Laške Planje.

Obličasti vrh ima obliko gorskih Bab in je v solncu snežnobel, pa je tudi lepo viden malo izpod Bovca. Vse Babe so precej visoke, obličaste in košate. Zato bi po obliki Bovško ime bilo prilično. Po napovedbah Bovčanov je nazivanje velike Babe zašlo tudi v nomenklaturu. Drugi vrh pod njo (2336 *m*), ki je bolj razrit, imenujejo Bovčani Malo Babo, Rezijani pa Zbrančev Rob ali pa tudi Vrh Žlebe. Na levo in desno pod tem vrhom so zareze: med točko 2449 *m* in 2336 *m* = V Kamnu, proti vzhodu pa globoka Škrbina med Babanom (2030 *m*, laški: Infrababba Grande). Tod je glavni prehod z Bovškega v Rezijo. Seveda ga rabijo le pastirji, kedar se izgubi pašna žival, ali pa tihotapci, kedar so dovolj varni pred finančnimi stražniki. Pristop do Kamna gori je precej naporen, na Rezijanski strani je treba celo nekoliko plezati. Greben vrha Žlebe je krnast in večkrat zarezan, iz škrbine ob Kamnu gori je treba precej eksponiranega plezanja.

Ves čas po poti je iz megle pršelo, po grebenu Vrh Žlebe pa jelo pomalem deževati. Megle so bile visoke in so se pridvigavale. Vzduh je bil svež, veter severen, tako da smo dovolj videli in tudi dobili veselejšo voljo, nadaljevati turo. Vrh Žlebov smo stopili ob devetih zjutraj. Malo smo pozajtrkovali v zavetju pod veliko skalo na Rezijanski strani. Bil je precej občuten mraz in med drobnimi dežnimi kapljami so padali kosmiči snega. Vodnika sta mi napovedala imena vrhov in prehodov. Točko 2161 *m* sta imenovala Mulec, točko 1995 *m* pa Ojstrk. Rezijansko stran sta sploh malo ali nič poznala. Priznavala sta tudi, da tod po robih pasejo le Rezijani in k večjemu Žagarji. Melevšec pa mi je povedal Žagarsko pesem, da bi utemeljil imenovanje Ojstrk:

»Gor na Ojstrk pridemo,
vse ta mlade v Reziji vidimo;
Ninanana, ninanana, —
Rezijanska vas!

Dvojne coklje, ne nové,
še ta stare dobre b' b'le;
Ninanana, ninanana, —
Rezijanska vas!«

Kljub temu sta bili napovedi vodnikov netočni. Mulec je lepa, komola (abgestutzt), piramidasta čuklja v zadnjem kotu Rezijanske doline tik pod točko 2161 *m*. Mulec tudi v slovenščini pomeni toliko ko komolec (abgestutzt; cf. mulo, šobo drži). Točko 2161 *m* pa Rezijani imenujejo Veliki Babo, in tako jo imenujejo tudi Žagarji in samo ti pasejo po Veliki Babi, Bovčanom je tuja. Točka 1995 *m* je v Reziji in na Žagi Mala Baba, Ojstrk pa je točka 1682 *m* (laški: Guarda) in čez to je navadni prehod iz Žage v zadnjo Rezijo.

Očitno se gorenja pesmica nanaša na ta prehod in je ravno nasprotno dokaz za pravo imenovanje Rezijanov in Žagarjev, kajti Mala Baba je od Bovške strani komaj pristopna. Ojstrk ima ime od ostrega robu na Rezijansko stran, dočim je Žagarska stran travnata. Prav ustanovljena nomenklatura je torej: 2449 *m* = Vrh Laške Planje; 2187 *m* = Turen Laške Planje; v zarezi pod njo je Kamen (okoli 2230 *m*); 2336 *m* = Vrh Žlebe ali Žbrančev Rob; zarez 2025 *m* = Škrbina med Babán (laški: Infrababba Grande); 2161 *m* = Velika Baba; pod njo na Rezijanskem čuklja Mulec; potem zarez 1905 *m* = Škrbina med Babo (Infrababba Piccola); 1995 *m* = Mala Baba; prehod čez Ojstrk (1682 *m*) = laški Guarda; lepi stožec Skutnik = 1719 *m*. Napačno je laško ime Monte Guarda za Skutnik in napačno je tudi ime Lechnerjevega zemljevida: Kamen za točko 2336 *m*. Utegnilo bi se pa dobro reči Vrh Kamna, menda še bolje nego Vrh Žlebe.¹

(Daije prihodnjič.)

Iz malo znanih krajev Kamniških Planin.

Pavel Kunaver.

(Konec.)

3. Gamzov Skret.

Ce korakaš v Bistrico, se ti pod Kopišči odpre pogled v konec doline in na sive vrhove. Z njih vodi v dolino nešteto žlebov, ki se stekajo v druge večje. Tudi izpod lepe Skute pada v dolino tak žleb. V sredi je predeljen s stenami; skoraj se vidi, kakor da bi ne bilo mogoče črez nje. Pod stenami v desno pa se opazi velika črna pika: jama v steni. Ni globoka, pa precej velika. Gamzom služi v zavetje pred neurjem in plazovi. Zato se nahaja v njej množica odpadkov divjih koz, kar je dalo kraju naslovno ne ravno estetično ime. Toda nas zanima le žleb, ki ga imenujemo vsega »Gamzov Skret«, in njege okolica, ki je vredna obiska onih, ki si žele miru v veličastvu narave.

Gojili smo s prijatelji že dolgo časa željo, obiskati ta kraj. Vedeli smo, da je ta žleb vzporeden z onim v Žmavčarjih, a vendar precej oddaljen od njega. Vprašali smo še nekega znanca, ki

¹ Popravek. Na prilogi št. 3 k sliki 4 *d*) je popraviti ime za točko 1772 v Krasji Vrh, ne: Kravji Vrh. V 4. šte. je višina (Erhebung), namesto visina (odvisiti se = sich erheben).

je že hodil tam, kako in kaj. Rekel je: »Če boste šli doli po žlebu, tedaj se Vam bode hudo videlo, pa se bo vendar dobro izteklo.« — Zgodilo se je tako in sicer bolje, nego smo pričakovali.

S Kamniškega Sedla — nekaj časa naše operacijske točke — smo krenili preko Kotličev. Dan je bil lep, da si lepšega želeli nismo mogli — pač pa hladnejšega. Iz Kotličev smo prešli na Tursko Goro, kjer nas je osupnila velikost kamenitega plazovja, ki je bilo vzrok silnemu bobnjenju ob času, ko sva se morala s tovarišem vrniti izpod Mrzle Gore. Od tu se je namreč usipalo skalovje v dolino, ker ga mastna razmočena plast rdeče rjave ilovice pod njim ni mogla več držati.

Nadaljnja pot — to se mora priznati — je jako lepo izpeljana in se ogne vsem zaprekam; je pa ves čas zanimiva že zaradi sestave gore same in zaradi lepega razgleda na jug in sever.

Z vrha Turske Gore, ki smo ga v prav neznatnem času dosegli, smo se umaknili vetru v majhno zavetje na južni strani. Mahovita podlaga nam je prav prijetno dela, preden smo odšli navzdol pod Rinko, kjer je konec žrela Turskega Žleba.

Od tu smo zasledovali stezo, ki pelje proti Skuti in nanjo. Toda še preden smo se jeli dobro dvigati, se je ločila markacija črez prodove na levo, kamor smo gledali tudi mi. Steze ni, le markacija pelje črez divje razrite prodove, kjer je treba skrbno paziti, da ne stopiš v kako špranjo; kajti ob ostrem robu skal bi si nogo gotovo zlomil. Markacija pa ima drug namen — namreč ogne se vseh sten in pripelje te, če ji slediš, do steze, ki drži od Kokerskega Sedla na Skuto. Toda boljše in interesantnejše je vendarle iti črez Skuto, kakor pa na ta način se je izogniti — seveda če ni sile.

Veseli smo bili, da so se končali Podi in nas je markacija pripeljala na mehke pašnike; tu nas je pustila na cedilu. Le redko kje se še najde rdeča lisa; sicer pa te mora voditi lastna izkušnja in previdnost. Nas je vodila tu izkušnja, ker smo pred nekaterimi tedni hoteli iti na Skuto, pa smo morali bežati pred nevihto, da smo se ji ognili.

Tam, kjer se navadno nahaja markacija, stojiš pred globokim in širokim žlebom, lepo poraslim s svežo travo. Na nasprotni strani žleba se pričenjajo stene, ki postajajo višje gori ploščate in izginjajo v stenah Skute. Niže doli preidejo travna tla v prodove, ki pa zopet izginjajo, in žleb se zoži. Njegova pobočja postajajo vedno strmejša in res se »hudo« vidi v dolino.

Spustili smo se po prodovih navzdol. Na njih koncu se, kakor rečeno, žleb zoži in skalovje na nasprotni strani neha. Tu se oni, ki hočejo priti na Kokersko Sedlo, zopet prično dvigati proti Podom in pridejo v bližino Skute. Mi pa smo se spustili po žlebu navzdol in na njega desni breg. Levi postaja strmejši in stene, gladke in visoke, je nemogoče preplezati. Tudi desnega brega strmina je velika. Ruševje, kar ga je bilo, smo se željno prijemale, sicer pa je cepinova ost storila svojo dolžnost. Vedno bolj smo se oddaljevali od žleba in se umikali skalam. Končno zagledamo pod seboj polico, pod to pa je izginilo dno za kakih 50 m. A polica! Noben človek ni naredil steze po njej, vendar je izhrojena. Množica divjih koz, menjajoča tu črez svoje pašnike, jo je izhodila. Nešteto vtisov ostrih parkeljcev je bilo tu. Tem smo sledili na desno.

Polica je izvrstno izražena, a se kmalu strmo pogrezne. Tu je bila dolga trava, močna, kakor bi bila iz samih nitij in zanesljiva, da smo se brez vsake skrbi obešali na njeno moč. Končno se polica razširi in zleteli smo po njej ter stali pod stenami, prišedši črezno tako lahko. Divjih koz steza gre zopet navzgor na desno in se razgubi na sočnih pašnikih. Zavili smo na levo pod steno tja proti Gamzovemu Skretu. Ni nam pa bilo za jamo, ampak da bi pod debelim snegom dobili nekoliko vode; kajti solnce je neusmiljeno pripekalo. Snežišče pa ni imelo niti ob straneh nikake luknje, kjer bi se nahajala voda. Zato smo se podrsali po njem, dokler je šlo. Na koncu je šumela črez skale bistra vodica; ta nas je poživila. Držali smo se zopet desne, ker smo slutili, da se naravnost pod nami, pod pašniki nahajajo zopet stene. Res smo kmalu prišli pod nje. Vabile so nas na njih bele očnice, a nabrali smo jih le malo.

Še vedno ob desni hodeč, smo zapustili stene in ponižno bukovje in smo prišli do prvega košatega drevesa. Vlegli smo se na suho vejevje in pretekle so ure, ko smo se zbudili. Ni bilo časa čakati večernega hladu niti mraka — hiteli smo navzdol na desno preko žleba, ki se je tu začel, in smo naleteli na lovsko stezo v goščave.

Tej smo lahko sledili do doline.

4. Kalški Greben.

Na Kokerskem Sedlu smo bili, zopet trije tovariši v varni Cojzovi koči; pogovarjali smo se z nekim Dunajčanom. Navdušeno nam je pravil o Dolomitih, Visokih Turah in drugih slave polnih vrhovih. Danes je, ne vem že več katerikrat, sedel v Cojzovi koči

in je čakal vremena, da bi posetil vsaj Grintavec. Naslednji dan smo ga spremili na Grintavec; sami smo polezli še na Kočno, kjer smo dolgo, dolgo spali v miru na solncu. V Cojzovo kočo pa smo se vrnili, ko so že gromi pretresali nebo; malo nato se je ulilo. Celo noč je treskalo in tulilo okoli kočice ter delalo koncert — uspavanko nam, zavitim pod streho v kočice.

Čudno jutro je bilo, ko smo vstali in odšli iz kočice. Vihar je pojenjal, hudournih oblakov ni bilo več, a v neizmerni višavi so preplezale nebo tanke meglice v progah od juga proti severu. Vse gore so gledale iz njih, tudi Triglava vedno belo venčana glava je jasna, a vendar z vsem okrožjem zasinela. Pestrosti barv navajenim, nam je bilo to tuje in pričakovali smo od dneva, da nas bode presenetil s kakim izdatnim viharjem.

Od kočice smo krenili na pobočje Grebena čez travne trate do prodiv in čez te in redka snežišča pod stenami. Tako smo šli pod njimi kakih tristo korakov. Preprečkali smo en žleb in se za tem začeli dvigati [na levo v stene, ki pa še skoraj ne zaslužijo tega imena, ker so prepoložne in raste po njih trava. Le tu in tam je treba prijeti za skalo. Vrh grebena smo zagledali v solnčnem svitu, ki do nas še ni segal. Osvetljene smo že videli robove ne več daljnega vzhodnega grebena. V kratkem je pobočje postalo še položnejše in stali smo na majhnem sedelcu v solnčni luči, zastirajoč oči pred prehudo svetlobo, in smo gledali doli v Kalce ter proti Korenu, Kompoteli, Jermanovemu Turnu in manjšim vrhovom te lepe skupine. Videli smo le njih violetno senčno stran, samo v Kalce, veliko kadunjo, nagnjeno v Bistriško Dolino, je sijalo solnce.

Od našega stališča je na vrh Grebena komaj 200 *m* višine, hoje nanj pa je po navadni poti še šibki dve uri. Zakaj? Ker se mora od tu iti po južnem pobočju nizdol globoko v Kalce in potem šele na nasprotni breg navzgor med Koren in Greben ter od tam polagoma na vrhunec.

Čudno se nam je zdelo, zakaj steza ne gre naravnost po robih tja na zahodni 2221 *m* visoki vrh. Pa kmalu nam je postalo jasno. Nam namreč ni dišalo iti doli v Kalce in izgubljati višino; krenili smo kar po grebenu na glavni vrh. Kakih 100 *m* daleč je šlo izvrstno; robovi so bili čisto ravni in mi smo se naslajali ob lepem razgledu. Pa kmalu je prišla prva zapreka. Severne stene so nam bile malo prestrme. Izbrali smo si južno pobočje, da bi prišli čez žleb, v Kalce padajoč. Prečkanje v notranjost žleba je bilo od začetka jako nerodno. Strmina je bila do 60° in pobočje poraslo z nežnimi

rušami, posutimi z nestalnim kamenjem tako, da ni držal noben prijem, niti konica zapičenega cepina. Drug za drugim smo se spravili črez to nerodno pobočje in se oddahnili, stoječ na tudi ne ravno udobni polici, bolj lašti podobni. Noben prijem ni bil pravilno obrnjen, vse je viselo navzdol v žleb, kjer se je svetilo majhno snežišče, odstopivše od sten. Črno je zevalo pod njim. Vsak izmed nas se je toliko skrbneje držal in stisnil za redke prijeme. — Kam?

Po žlebu navzgor ne, takoj na nasprotni žleb tudi ne, ker so bile stene prestrme. Doli pod snežiščem na nasprotnem bregu pa je bila zelena trata, vzdigujoča se po našem mnenju zopet na slemo grebena. Nismo bili varani. Toda kako preje priti do snežišča? Kakih 5 m visok kamin nas je privedel na njegov rob. Jako redki so bili prijemi in enemu tovarišev je izpodletelo. Srečnega se je štel, da se je ujel nekoliko niže za skromen prijem, sicer bi bil obvisel z glavo, ujet med skalo in debel sneg! Toliko bolj previdna sva bila nato midva, ki sva mu sledila.

Sneg je bil zelo strm, vendar dovolj kratek, da smo pohiteli po njem navzdol na zelenico in po njej navzgor na rob. Zopet se je kakih 50 m mirno nadaljevala naša pot po slemenu. Toda odprla se je pred nami zajeda, globoka in nedostopna. Na nasprotni strani se je pobočje položno nadaljevalo prav do vrha. Preje pa se je bilo treba spustiti do dvajset metrov globoko v škrbino.

Dvomil sem, da bode zadostovala vrv. K sreči so bili prvi metri čisto lahki. Šele nato je izginilo dno, ker je bila stena nekaj časa previsna. Dobili smo prav izvrsten skalni nos in smo mu obesili zanjko; zaradi ostrine skale smo podložili majhno vrečico. Nato smo potegnili skozi zanjko vrv in spustil se je en tovariš v globino; ta je potem lovil natvezane nahrbtnike in cepine. Spuščal sem jih jaz, jako spretno: to me je veljalo 5 kronic, kajti moj »Hochtourist« je šel iskat novih potov v globino. Zadnji sem se spustil jaz, obrnjen vzlic k steni in objemajoč vrv z nogami in rokami. Vrv se je napela in zazibal sem se polagoma v zraku. Spuščajoč se navzdol, sem kmalu dosegel z nogami skalni odrastek in sem se spustil, še vedno obrnjen vzlic, ob vrvi na levo v škrbino. Potegnili smo vrv iz zanjke in se lotili iskanja knjige. Iskala pa sta bolj ona dva nego jaz. Nismo mogli verjeti, da bi knjiga ostala kje na gladki steni; a vse iskanje v žlebu, silno strmem in v Kalce padajočem, je bilo zaman.

Zato smo se odpravili dalje, še vedno po slemenu idoč. Od začetka je treba nekaterikrat prijeti za skalo, pozneje pa postane

zložnejše in v nekaj minutah smo stali na vrhu. Sedaj se je oglasil gospod naših moči, želodec. Zadnje koščke kruha smo mu ponudili in ostanki slanine so potovali svojo pot.

S spancem smo si preganjali lakoto; ta pa je bila vedno hujša, in nas je pognala preko jasnih vrhov predgorja čez planine in gozdove v dolino med ljudi.

Nesreča na Stolu. († Dr. Jos. Cerk.)

(Z 1 sliko.)

I.

Letošnja zima je donesla vse polno alpskih nezgod in posebno ob nastopu spomladi se je pripetilo vsled neugodnih snežnih razmer po nemških pokrajinah več smrtnih nesreč.

V naših planinah so taki prigodki redki, a vendar se je bati, da bodo nevarne zimske ture tudi pri nas zahtevale še mnogo žrtev.

Prva taka nezgoda se je že pripetila in je uničila mladega nadebudnega moža, ljubljanskega profesorja g. dr. Josipa Cerka, in je spravila v smrtno nevarnost sedmerico dijakov.

V sredo, 3. aprila, so se podali prof. dr. Cerk ter gimnazijski dijaki Baričevič, Bizovičar, Milavec, Kobler, Kostanjevec, Karol Kunz in Zdenko Kunz na velikonočno turo; dogovorili so turo na Stol (2236 *m*). Na srečo se jim je pridružil še tudi g. Pavel Kunaver, učitelj na Viču marljivi sotrudnik Planinskega Vestnika. Profesor dr. Cerk in Pavel Kunaver sta bila izkušena turista, ki sta že večkrat pohajala na zimske ture.

Ker je bilo v Karavankah ob početku pomladi malo snega, menili so, da bo lahko in brez nevarnosti dospeti v Prešernovo Kočo vrh Malega Stola (2063 *m*) in potem na Veliki Stol. Pač so jih domačini na Selu pri Žirovnici svarili pred nastopom, ker je divjal na Stolu že dva dni hud vihar, ki traja v teh krajih po starih izkušnjah domačinov vselej 3 dni. Toda pogumna mladina se ni dala oplašiti in podali so se ponoči okoli 10. ure na pot. V dveh urah so prispeli na Zabrežniško planino, kjer so se okrepčali in se pripravili za hojo po snegu. Skrbni dr. Cerk je še sam vsem dijakom ovil noge z nepremočljivim blagom, da jih obvaruje ozeblin.

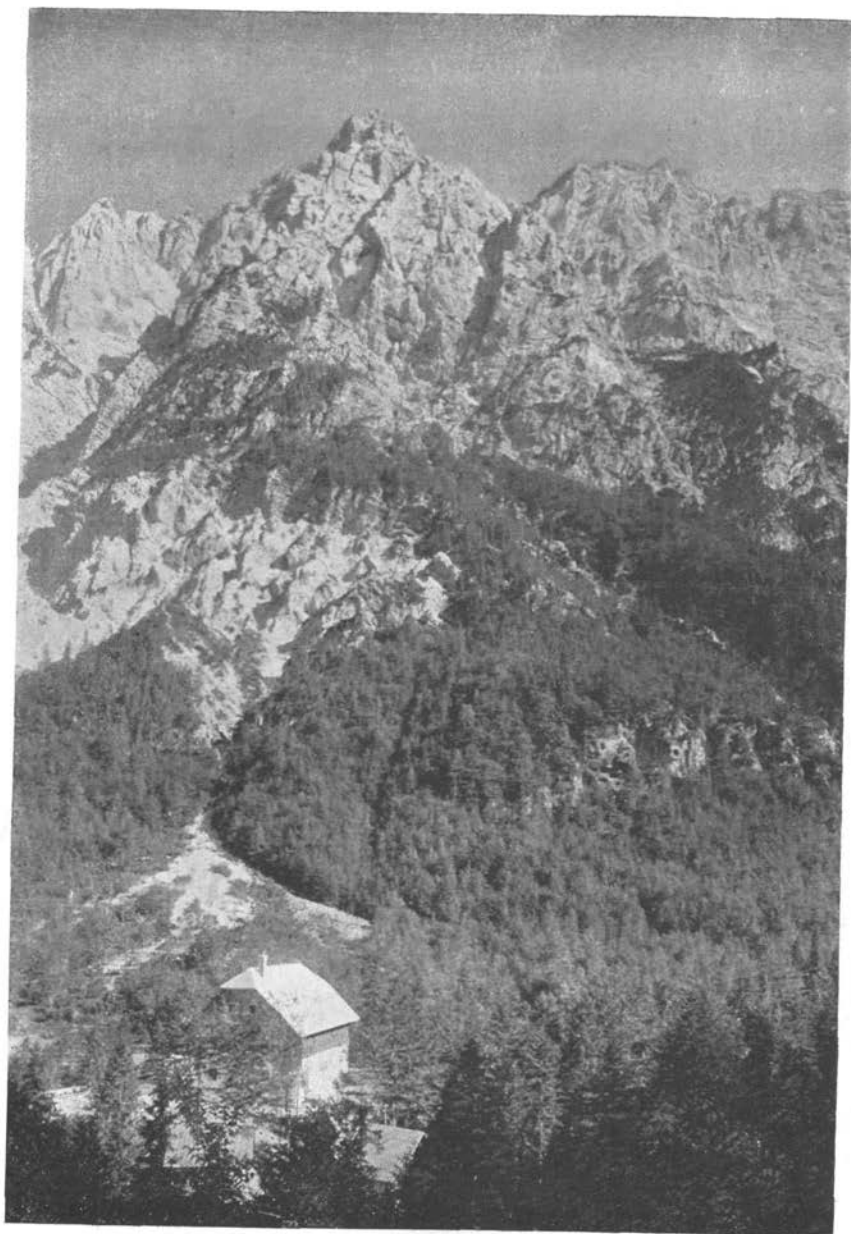
Okolu 1. ure ponoči so odrinili v luninem svitu z Zabrežniške planine in so dospeli v kaki pol uri iznad gozdov na prosta strma pobočja Malega Stola, ki so bila že zasnežena. Že tam jih je sprejel hud vihar, a ker je sneg dobro držal, so se spustili kvišku po strminah. Šli so v smeri proti Čelu, majhni planoti, ki leži kake tri četrt ure pod Malim Stolum. Ker se nadelana pot, ki vodi v znatnih serpentinah proti Čelu, ni poznala, so se dvigovali kar naravnost

kvišku proti grebenu Čela, kjer je bila pač najbližja, a gotovo tudi najstrmejša smer. Ko so se dvigali že v višine pod Čelom, so prišli na popolnoma zledenel sneg in daljnja pot je postala silno opasna.

V snegu vrh Triglava. (X Dr. Cerk).

Le težko so dobivali trdnih stopenj, treba je bilo sekati stopinje, a v ledu tudi te niso držale. Dva od dijakov tudi derez nista imela in sploh niso imeli dijaki zadostno močnih čevljev, da bi jim dereze držale.

Aljažev Dom — Cmir (2393 m).

G. dr. Cerk je od spredaj kazal in pripravljaj pot, g. P. Kunaver pa je zadaj podpiral omahujoče dijake. V bližini pod Čelom, v najhujši strmini jih je začel sunkoma napadati vihar, jemal je dijakom čepice in perlerine in pritisnil je tak mrz, da so nekaterim roke otrpnjevale in da niso mogli več rabiti cepinov.

V tem kritičnem položaju, bilo je med 3. in 4. uro zjutraj, sta bila dva zadnjih dijakov v nevarnosti, da zdrkneta po strmini, in Pavel Kunaver ju je le s težavo vzdrževal; poklical je dr. Cerka na pomoč. Dr. Cerk, ki je bil že precej spredaj, se je obrnil in je stekel navzdol Kunaverju na pomoč, ne da bi pri tem pazil na lastno varnost. Spodaj stoječi so mu še zaklicali, da naj pazi in se zavaruje s cepinom, a ker je smatral pomoč očitvidno za nujno, je dr. Cerk nezavarovan skokoma hitel nazaj in hkratu — je zdrsnil po ledeni strmini navzdol. Letel je bliskoma, najprej po hrbtu, potem se je še vrgel na trebuh, a se je zastonj skušal s cepinom vzdržati. Šele globoko dol se je ustavil in se s klikom odzval tovarišem. Koj za njim je zdrknil po strmini dijak Zdenko Kunz in se je tudi blizu tam ustavil, kjer dr. Cerk. Dr. Cerk je še zaklical Kunaverju, naj reši dijake in gre ž njimi naprej, in vsi so mislili, da se bo dr. Cerku kot izkušnemu turistu posrečilo, da pride sam z dijakom Kunzom vred iz strmin in kmalu za njimi.

Pavel Kunaver je storil, kar je bilo v tem položaju edino primerno; zbral je dijake, da so bili drug tik drugega, ter jih je začel spravljati kvišku; kajti uvidel je, da jih je treba spraviti iz strmine na Čelo in potem po bolj položnem pobočju v Prešernovo Kočo. Ako bi se bili na dotičnem mestu vrnili, bi se gotovo tudi dijaki na zledenelih strminah navzdol grede ne mogli vzdržati in bi se jih gotovo še cela vrsta udrla v globočino, ali pa bi bili obtičali na onih nevarnih mestih in gotovo zmrznili. Najtežja naloga je bila, dijake spraviti iz strmin na Čelo; Kunaver jih je z največjim naporom držal, da niso popadali, jih vzpodbujal, jih nosil in dvigoval kvišku in jih podpiral, da jih ni vihar prevračal. Pri tem je moral ne glede na svojo varnost vse sile napenjati, da mu mladeniči niso zdrkovali. Srečno jih je pripeljal na bolj položno pobočje, toda tudi naprej jih je mogel le z najhujšim naporom spravljati; kajti tudi nad Čelom je bil sneg ves zledenel, tako da ni nobena stopinja držala. Moral je sekati stopinje in dijake tiščati kvišku, ji dvigovati, ker so zaporedoma padali, jih zopet nositi, ker so hoteli nekateri že v snegu obležati od utrujenosti. Po triurnem najhujšem naporu se mu je posrečilo, spraviti dijake do Prešernove Koče (okoli šestih zjutraj). Tam je s cepinom odbil okno, kajti ključ je imel dr. Cerk pri sebi, in je onemogle mladeniče skoro da znosil skozi okno v kočo. Bili so popolnoma otrpli vsled napora, vsled silnega mrza in besnega viharja. Kunaver jim je velel, najprej se segreti na skupnem ležišču, kjer so se morali tesno drug poleg drugega vleči in se skrbno odeti. Potem jim je velel, da štedijo s provijantom, da bodo ž njim izhajali najmanj za tri dni, in jim je strogo prepovedal, kočo zapustiti, češ da pojde on po pomoč in da morajo dotlej počakati.

Nato je Kunaver stekel nazaj, do stopi v dolino po pomoč. Bilo je že okoli 9. ure dopoldne in mraz je nekoliko ponehal. Blizu pod kočo je srečal dijaka Kunza, ki si je bil sam pomagal kvišku. Od tega je izvedel Kunaver, da dr. Cerka nikoder ni. Iskal ga je potem in klical, a nobenega sledu ni bilo za njim. Sedaj je uvidel, da se je morala pripetiti nesreča. Tekel je na Selo in se z domačini takoj zopet vrnil na Stol, da poiščejo dr. Cerka in mu prinesejo morda pomoč. Našli so ga globoko doli pod Čelom koncem strmega jarka — ubitega, s preklano glavo.

Kaj se je bilo zgodilo z dr. Cerkom? Dijak Zdenko Kunz, ki je koj za njim zdrknil po strmini, je padel še nekoliko nižje od dr. Cerka. Ko se je ustavil, je začutil v nogah tako hude bolečine, da so mu noge kar odrekle. Dr. Cerka ga je še poklical, spustil za njim en cepin, ki ga je bil očitno med padcem pobral (bil je to cepin dijaka Kostanjevca, svojega menda ni več imel) in mu je zaklical, da naj se reši. Kunc si je potem s cepinom toliko pomagal, da se je splazil pod neko skalo, ki je stala v bližini. Tam je našel pod skalo kopen prostor, ki je nudil tudi zavetje pred viharjem, in se je vsled utrujenosti in očitno tudi vsled padca omamljen za nekaj časa vlegel. Ko je tam počival približno eno uro, si je toliko odpočil, da si je upal, sedaj ko je že nastopil dan in prisijalo sonce, splezati kvišku za tovariši. Dasi je imel nogo poškodovano, povspel se je vendar preko strmin in je kake tri ure pozneje za drugimi dospel v Prešernovo Kočo. Profesorja Cerka pa od tačas naprej, ko mu je poslal cepin, ni več videl in tudi nič ni slišal o kakem padcu.

Kako je dr. Cerka ponesrečil, se da tedaj samo domnevati. Ko so ga našli, bil je brez cepina in je imel samo na eni nogi derezo. Najbrž je torej po odhodu Kunaverja brez cepina splezal zopet kvišku in je moral priti precej visoko. Potem je pa drugikrat padel, ker ni imel opore na zledenelem snegu, in je očitno zadel z glavo v kako skalo ter potem že mrtev zdrčal po zasneženem jarku navzdol. Ponesrečiti se je moral precej visoko pod Čelom, ker je le tam gori skalovje.

Dr. Cerka so prenesli domačini v mrtvašnico na Selo pri Žirovnici. Kunaver pa je še pred njimi zopet pritekel v dolino, da je zahteval iz Ljubljane pomoč za dijake, ki so prezebali v Prešernovi Koči.

Rešilna ekspedicija se je že 4. aprila zvečer ob 10. uri odpeljala iz Ljubljane in se je nemudoma podala na Stol. Posrečilo se ji je drugo jutro vse dijake srečno spraviti v dolino.

Kako nevarna je bila v tem času tura na Stol, izhaja iz tega, da se je domačinu Finžgarju, ki je kazal pot prvemu oddelku reševalcev, izpodrsnilo nekako na istem mestu, kjer dr. Cerku, in da je zletel preko sten in potem po jarku navzdol kakih 500 m visoko. Srečnemu slučaju je pripisovati, da si je le hudo raztrgal roki, a da ni dobil kake resnejše poškodbe.

T. (Konec prih.)

Naše slike.

1. *Slap Peričnik v Vratih.* Kdor hoče uživati brez napora in brez nevarnosti krasoto planinske narave, podaj se v divno našo dolino Vrata. Ob šumeči Bistrici po senčnih gozdovih dospeš po enourni hoji do divjega jarka, ki po njem pribuči močan hudournik; nehote se ozreš s ceste kvišku proti previseči skalni stopnji in zagledaš nad seboj mogočni Peričnik. Kakih 40 m visoko se vali vodovje hudournika prosto črez ogromno izpodjedeno skalo in se spodaj v skalnatem tolmunu razpršuje v vodeno meglo; leden piš se od njega podi navzdol po jarku in ti jemlje sapo. Po nadelanem potu prispeš v 10 minutah kvišku tik do pod slapa, kjer te pač skoro omami grozno bučanje padajočega vodovja. Naša slika podaja veren posnetek, vso lepoto in grozoto moreš pa občutiti šele v naravi. — Od slapa prideš — ali se pripelješ — v dobri uri do Aljaževega Doma.

2. *Aljažev Dom — Cmir.* (2393 m). Od raznih stranij smo že opazovali naš novi Aljažev Dom, neznan pa je bil še pogled, ki ga kaže današnja slika. Pravo gorsko idilo imamo pred seboj. Planota vrh hribčka, kjer stoji Aljažev Dom, je obdana z zelenjem in sploh se širi okoli Doma hladno gozdovje; tudi onkraj (proti vzhodu) še sega visoko proti gorskim grebenom širen gozd, ki prehaja zgoraj vedno bolj v redko ruševje. V visočini pa se vrste ostri grebeni širokega Cмира. Slika je posneta z velike skale tik za Aljaževim Domom, ki je sedaj kot razglednik pristopna po prirejenih klinih in železnih stopalih. T.

3. *V snegu vrh Triglava.* (Str. 96). Ob Aljaževem stolpu stojita: onda še čili dr. Josip Cerk in ljubi naš znanec, hudomušni Janko s svojo „klofeto“.

Obzor.

Predavanje. — Koroška podružnica S. P. D. je priredila 17. marca 1912 v mali dvorani hotela »Trabesinger« predavanje o Savinjskih in Julijskih Planinah s proizvodanjem skioptičnih slik. O Savinjskih Alpah je predaval član č. g. Franc Smodej, urednik v Celovcu, o Julijskih pa odbornik g. prof. Štefan Podboj v Celovcu. Oba predavatelja sta živo opisala krasote teh planin in sta žela od poslušalcev, ki jih je bilo nad 60, mnogo hvale. Skioptične slike je osebno proizvajal član č. g. Ivan Hornböck, mestni kaplan v Pliberku, na svojem skioptikonu, ki ga je dal za ta večer podružnici na razpolago. Posebna hvala gre tudi članu Osrednjega društva gospodu Rudolfu Badiuri v Ljubljani, ki nam je brezplačno posodil krasne slike.

Izlet Idrijske podružnice. — Prvi izlet je napravila 7. in 8. aprila t. l. v Gorico in njeno okolico. Dne 7. aprila zjutraj smo se odpeljali z avtomobilom k Sv. Luciji in odtoč po železnici v Gorico, kamor smo dospeli ob 9. uri 42 min. Na kolodvoru so nas sprejeli zastopniki Goriške podružnice S. P. D., ki so nam bili ves čas najljubeznejši vodniki in spremljevalci. Po skupnem zajuterku smo si na Kostanjevici ogledali grobove Bourbonceev, nato smo odšli k promenadnemu koncertu v mestni vrt. Po skupnem kosilu pri »Zlatem Jelenu« smo naredili izlet v Kronberg, kamor je poletelo tudi veliko Goriških planincev in slovenskih meščanov sploh. Večerjali smo v hotelu »Südbahn«.

Drugi dan (8. aprila) zjutraj smo najprej stopili na Grad, kjer se nam je nudil prekrasen razgled po Goriški okolici; ob desetih dopoldne pa smo odkorakali v Goriška Brda, ki so bila že vsa v cvetju. Tudi v Brda so nas spremljali Goričani. Šli smo skozi Kojsko in Vrhovlje na postajo Plave. V Kojskem pri kosilu se je razvila živahna zabava, za katero je v prvi vrsti skrbel planinski pevski zbor. Vrli Goričani so nas spremili prav do Sv. Lucije.

Dne 4. maja pa napravi Idrijska podružnica S. P. D. izlet: Idrija-Dol-Ajdovščina. Posamezniki bodo obiskali pri tej priliki Čaven (1305 m), ki leži približno 500 m nad Dolom. V Ajdovščini se snidemo z Ajdovsko-Vipavsko in Goriško podružnico S. P. D., 5. maja bomo obiskali Vipavo in se vrnemo čez Vrhpolje, Col in Črni Vrh v Idrijo. B.

Promet v kočah. — Češka Koča na Ravnih pod Grintavcem je imela leta 1911 417, Koča v Koritnici 53 zapisanih obiskovalcev.

Za knjižnico »Frischaufovega Doma« na Okrešlju je daroval gospod dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani, 9 ilustrovanih in lepo vezanih knjig planinske in pesniške vsebine, za katero darilo ga »Savinjska podružnica S. P. D.« najtopleje zahvaljuje, želeč si mnogo takih dobrotnikov in posnemovalcev.

Volk pod Triglavom? Piše se nam iz Gorice z dne 21. aprila: Opozarjamo turiste, ki nameravajo sami napraviti turo na Triglav, da smo 4. aprila v noči med četrtkom in petkom naleteli na Velem Polju na volka. Bil je izvanredno velik in očitno tudi zelo lačen. Bili smo trije in prišel je na 10–15 korakov nasproti, vedno pripravljen na skok, a se je naposled najbrže zbal naših cepinov. Toliko v opomin onim turistom, ki hodijo sami brez orožja na zimske ture!

R. Lavrič, L. Tomažič, J. Zollia.

Dopisniki so uredništvu osebno dobro znani kot pogumni turisti; kaj je z volkom, bodo morda pojasnili domačini in lovci.

Društveni vestnik.

Darila za Prešernovo Kočo: Nabiralniki: Joštar 12·32 K, Mayr 11·71 K, Geiger 4·87 K, Jezeršek 22·23 K, vsi v Kranju. Jeglič na Selu 10 K. — Osrednjemu društvu: Slavna Ljubljanska Kreditna Banka je darovala za tekoče leto 500 K in slavna Kmetska Posojilnica v Ljubljani 100 K, obema zavodoma, ki v svoji velikodušnosti upoštevate in pospešujete nesebično in uspešno delovanje Slovenskega Planinskega Društva, najtoplejša zahvala!

Občni zbori. — 5. Koroške podružnice. Vršil se je dne 14. svečana leta 1910 v Celovcu v mali dvorani hotela Trabesinger ob polu deveti uri zvečer. V odsotnosti gospoda načelnika, poslanca Frana Grafenauerja, je njega namestnik g. A. Novak, ko je konstatiral sklepčnost, otvoril zborovanje. S kratkim pozdravom na navzoče člane in prijatelje društva je prešel kot tajnik takoj k tajniškemu poročilu. Prebral je za občni zbor potrebni del zapisnika lanskega občnega zbora. Preden je prešel k podrobnostim, poroča, da se je delovanje društva v pretečenem letu v gospodarskem oziru po daljšem času zopet lepo v redu razvijalo, v smotrenem oziru pa je bilo dosti živahnejše kakor prejšnja leta. Naša podružnica je imela koncem preteklega društvenega leta 81 rednih članov, 1 častnega in 1 ustanovnika ter dva podporna člara

Odborovih sej je bilo troje. Priredili so se 3 društveni izleti, od katerih sta se dva posrečila. Razen tega so člani v manjših oddelkih prirejali med seboj več poletov v razne planine. Med posameznimi člani se je vršila tudi tekma za najvišjo relativno višino. Štele so se samo one ture, ki so presegle vsaj 1000 m višine. Pri tem tekmovanju je bil prvak g. dr. Rud. Silan iz Celovca, ki je dosegel skoraj 20.000 m relativne višine. Pogajali smo se zaupno za neko zavetišče, a še nismo dosegli zaželenega uspeha. Gospodu Zdravku Kovaču, učitelju na Slemenu, se je v teku leta poslala pismena zahvala za njegovo uspešno delovanje. Misel o napravi enakih lepih napisov za vasi, kraje in pote se kljub dvema razposlanima okrožnicama zaradi premalega zanimanja in mlačnosti naših občin ni mogla izvršiti. — Pri zboru delegatov v Ljubljani sta zastopala našo podružnico gosp. prof. Podboj in društveni tajnik. Pri slavnosti 10letnice obstoja »Ruške Koče« na Pohorju je pozdravil navzoče v imenu »Koroške podružnice« tudi društveni tajnik. Nadalje je oddala naša podružnica svojemu namenu 2 spominski knjigi, i. s. eno gostilničarju Karničarju na Št. Lenartskem Sedlu, eno pa proti odškodnini »Tolstovrški« slatini. Sklepčno je poročal, da sedaj društvo tudi v gmotnem oziru lepo napreduje, za kar se imamo požrtvovalnemu gospodu blagajniku g. prof. Podboju zahvaliti. S to opombo je sklenil svoje poročilo in dal besedo g. blagajniku.

Blagajnik profesor Podboj poroča o stanju blagajne, ki je imela običajne dohodke od članarine in najemnine od senožeti. Stroški pa vsled indolentnega delovanja podružnice niso bili drugi, kakor da se je poravnala zaostala naročnina in naročnina preteklega leta za »Planinski Vestnik« ter malenkostni upravni stroški. Dohodkov je bilo K 721·74, izdatkov pa K 453·71; prebitek K 268·03 se je naložil v Ljubljanski Kreditni Banki. Celo premoženje znaša okroglo K 5300, dolgov nima podružnica nobenih. — Z izjavo, da se bode k slučajnostim oglašil k besedi, je sklenil blagajnik svoje poročilo. Poročilo tajnika in blagajnika se je vzelo na znanje in dal odboru absolutorij.

K točki slučajnosti se je oglašil gospod profesor Podboj. Z ozirom na namero, ki jo je na zboru delegatov v Ljubljani sporočil, namreč o založbi vodnika po slovenskem delu Koroške, poudarja važnost take knjige, ki bi imela namen opozoriti najširšo slovansko javnost na rojake, ki bivajo v najlepšem delu Koroške, jo seznanila o življenju tega ljudstva, njega običajih in prastari zgodovini. Opisovala naj bi vse naravne krasote in bi vodila obiskovalca po vseh Koroških planinah in dolinah. Ker mu pa pri tem delu sedanji odbor ne bode mogel dosti pomagati, predlaga da se v ta namen izvoli nekak pododsek. Ta predlog se soglasno sprejme. — Nadalje je gospod blagajnik obžaloval, da ni pravega življenja niti v odboru niti v društvu, in je izrekel nado, da bo v bodoče bolje, da bo tudi udeležba pri društvenih prireditvah številnejša itd. Seveda je treba za vsako stvar tudi primerne agitacije in posebnega vabila. Glede načina postopanja je nastala kratka debata, ki se je udeležil tudi g. dr. Brejc. — Gospod Zdravko Kovač predlaga, naj se markira pot iz Vrbe v Št. Jakob v Rožu, da bo tako zvezana že obstoječa pot na Golico. Predlog se soglasno sprejme. — Gospod dr. Rud. Silan priporoča, da bi odbor naše podružnice stopil v stik z Osrednjim odborom, da se skupno pogajamo z nekaterimi zavarovalnicami zoper nezgode. K temu omeni gospod Zdravko Kovač, da že obstoji taka zavarovalnica, baje »Danubius«, a da stavi nesprejemljive pogoje. Gosp. dr. Kotnik vpraša, kako je

z društveno sobo na sv. Višarjih. Tajnik A. Novak mu odgovori, da je glede tega v zvezi z župnim upraviteljem na Sv. Višarjah, oziroma v Žabnicah. Gospod prof. Podboj je o tej zadevi natančneje razpravljal in konstatoval, da kake posebne važnosti na vporabo te sobe iz raznih razlogov ni več polagati. Koncem še predlaga gospod dr. Rožič, da bi se naj vršila potopisna, zemljepisna in zgodovinska predavanja o Koroški deželi, i. s. planinskega značaja. S takimi predavanji bi se zbudilo pri članih in tudi nečlanih zanimanje za društvo, obenem pa imajo člani, ki jim ni mogoče pri društvu smotreno sodelovati, tudi nekaj od tega. Na željo gospoda predlagatelja se je sklenilo, da se tako predavanje še letošnju zimo izvrši. Na to se predsednik zahvali za živahno udeležbo pri zborovanju in zaključi občni zbor.

6. *Radovljiske podružnice.* Vršil se je dné 25. svečana t. l. ob obilni udeležbi v hotelu »Triglav« na Bledu. Od Osrednjega odbora sta bila navzoča predsednik g. dr. Tominšek in podpredsednik g. ravnatelj Macher. Kranjskogorsko podružnico je zastopal g. l. Hafner, ki je prinesel iskrene planinske pozdrave te podružnice, posebno njenega načelnika g. dr. Tičarja. Ob določeni uri pozdravi v toplih besedah podružnični predsednik L. Fürsager občni zbor, posebno še zunanje zastopnike. Spominja se dalje umrlega člana A. Gabrijelčiča. Iz zanimivega tajnikovega poročila, ki ga je podal I. Kušar, posnemljemo, da je imelo društvo 92 članov in sicer 4 ustanovnike in 88 pravih udov. Med letom je pristopilo 27 članov, a odstopilo, oziroma umrlo 7 udov. Podružnica je priredila v tej dobi dve izredno dobro uspeli veselici, in sicer v mesecu avgustu veliko vrtno veselico v gostilni »Triglav v Lescah, a drugo kot planinski ples v zdraviliškem domu na Bledu dne 6. januarja t. l. Podružnica je oskrbovala lastno kočo (Vilfanovo) na Begunjščici, ki jo je obiskalo 249 turistov. Prenovila je podružnica dokaj markacij. Odbor je imel šest skupnih sej in mnogo sestankov, kjer so se reševale tekoče zadeve. Poročilo se je odobrilo z živahnim ploskanjem.

Blagajniško poročilo, ki ga je podal V. Chladek, temelji na sledečih podatkih: Koča na Begunjščici je nesla 564 K 11 v, stroškov je bilo 262 K 11 v, čistega 302 kroni. — Veselica v Lescah je dala kosmatih dohodkov 883 K 51 v, stroškov 597 K 23 v, čistega 286 K 28 v, ako se pa vračuna še vrednost acetilinskih cevi (70 K), je tedaj resnični dobiček 356 K 28 v. Planinski ples na Bledu je dal 892 K 68 v skupnih dohodkov, a stroškov 786 K 87 v, ostanek 105 K 55 v. Na račun dolga dr. Vilfanove kočje se je plačalo okrog 500 K. V blagajni preostaja do 300 K. Ta kočja ima še 3000 K dolga. Koča z inventarjem je vredna 7000 K. Računi se na predlog pregledovalca Fr. Doboviška odobre in blagajniku se da absolutorij.

Pri raznih nasvetih se vname jako živahna debata, v katero so opetovano posegli dr. Tominšek, dr. Hočevar, Jenko Avg., Rihteršič mlajši in starejši, Šega Iv., Tavčar Miha in drugi. Pri nato vršecih se volitvah so bili voljeni v odbor soglasno sledeči gg.: Dobovišek Fr., Jenko Avgust, Kamenšek Štefan, Koželj Jakob, Kušar Ivan, Mulej Ivan, Rihteršič Alojz, Rihteršič Ivan in Rus Ivan. Odstopivšemu odboru in v prvi vrsti dosedanjemu načelniku je izrekel g. dr. Tominšek zahvalo in priznanje Osrednjega društva, ker se je delovanje podružnic po možnosti spravilo v red. Novovoljeni odbor se je sestavil tako: Načelnik Šega Ivan, njegov namestnik Kamenšek Št., tajnik Kušar Ivan, blagajnik Rihteršič Al.

7. *Podravske podružnice*. Vršil se je 10. sušca l. 1912. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Jožefa Muleja v Rušah. Načelnik gosp. Davorin Lesjak otvori dobro obiskani občni zbor s krepkim planinskim pozdravom in se spomni s primernimi besedami dveh v minulem letu umrlih članov. To sta domači kaplan, gosp. Anton Pintarič, in zdravnik, gosp. dr. Gašpar Gorišek. — Društvo je šteló v minulem letu 4 ustanovnike in 138 rednih članov. Izstopilo je 9 članov, umrla sta 2, pristopilo pa jih je 11, — na koncu leta je tedaj 142 članov. — Predsednik je sklical samo eno sejo. Pri tej se je odobril nakup posestva na Boču in govorilo se je tudi o novi stavbi pri Sv. Arehu. — Obisk Ruške Koče je zopet napredoval; število vpisanih turistov je dospelo do 1873. Pri Samcu pod Veliko Kopo se je vpisalo 70, pri Sv. Duhu 64 (Nemcev 601), pri Sv. Urbanu 292 izletnikov. — V Ruški Koči se je uredila lekarna in knjižnica, ki šteje blizu 100 vezanih knjig. — Uredile so se pravne razmere gledé društvenih posestev. Krog Ruške Koče je nekaj manj ko 14 oralov zaokrožene zemlje, večinoma samega gozda, na Boču pa 3 orali. Nekaj gozda se je iztrebilo in to delo se bo moralo nadaljevati. Vsa posestva so do sedaj bremena prosta. — Pri Ruški Koči se je zgradil nov hlev, v katerem je prostora za več glav živine. — Vse koče „Slov. Plan. Dr.“ in tudi naša imajo zdaj enake ključe. — Koča je dobro prezimila in se je tudi večkrat nadzorovala. — Dne 3. septembra l. 1911. se je vršila pri Sv. Arehu desetletnica obstanka podružnice. Lepše se ne more končati nobena planinska slavnost, kakor se je ta. Uspeh je bil presenetljiv.

Iz obširnega in vzorno sestavljenega poročila blagajnika, gosp. Jož. Lasbacherja, se razvidi, da je imelo društvo kljub mnogim in velikim izdatkom še 320 K 13 h prebitka. Račune sta pregledala in jih našla v najlepšem redu g. M. Lichtenwallner in Hinko Pogačnik. Zato izreče občni zbor blagajniku za vestno in požrtvovalno vodstvo računov najtoplejšo zahvalo. — Oskrbovanje Ruške Koče je tudi za letos prevzela gospa Ivana Sernčeva.

Nad vse živahen je bil razgovor o novi stavbi. Društvo namerava namreč zgraditi poleg Ruške Koče še novo poslopje z več sobami in s kopališčem. To poslopje bi služilo letoviščarjem, ki so potrebni miru in zdravega zraka, poleti za stanovanje. Predložil se je občnemu zboru po domačem stavbenem mojstru g. R. Glaserju izdelan načrt, ki je splošno ugajal. Stroški za izvedbo tega načrta bi znašali 10.000 K. Kako dobiti ta denar, o tem je imel razpravljati občni zbor. Po živahni in dolgotrajni debati se je končno sprejel predlog g. Fr. Pišeka: odbor se pooblašča, da zgradi po predloženem načrtu še letos to stavbo, ako dobi potrebni denar. — Enoglasno se je sprejel tudi predlog, da se po povzetju iztirja udnina od članov, ki iste prvih šest mesecev v letu ne plačajo. — Nadalje se tudi sklene, delovati na ustanovitev Dravinjske podružnice, ki bi prevzela Boč v svoj delokrog ter tako olajšala delovanje Podravske podružnice. — Želja po gradnji 10—15 m visokega odprtega razglednega stolpa na Kozjaku se bo vpoštevala. — Z zahvalo zborovalcem zaključí predsednik občni zbor.

T. Stani.

Občni zbor Savinjske podružnice S. P. D. se je vršil v nedeljo dne 21. aprila v Celju. Poročilo priobčimo prihodnjíč.

Umrl je dne 11. aprila član Koroške podružnice g. dr. Jakob Sket, c. kr. vladni svetnik in gimn. profesor v p., odbornik Družbe sv. Mohorja, slovenski pisatelj itd., v 60. letu svojega prezaslužnega življenja.

Novi člani. — Osrednjega društva: gg. Šarabon Marija, veletržčeva soproga; Berčon Anton, c. kr. nadpoštar; Dr. Močnik Ernest, c. kr. finanč. koncipist, Vladimir Prus de Jezierski, c. kr. evidenč. ravnatelj; Pavlič Franc, c. kr. gimnazijski profesor; Vagaja Franc, c. kr. poštni asistent; Lavrič Ivan pl. Zaplaz, c. kr. generalmajor v. p.; Berčon Anton, c. kr. nadpoštar; Schussböck Karl, c. kr. stotnik; Jeglič Rudolf, c. kr. major. Vsi v Ljubljani. Trost Karol, nadučitelj, Št. Jernej; Sehnal Pavla, učiteljica v Hořicích; Globočnik Franc, c. kr. stotnik v Tolminu.

Idrijske podružnice: gg. Goli Ludovik, enoletni prostovoljec v Ljubljani; Gruden Malči v Trstu; Lapajne Srečko, kand. for. na Dunaju.

Koroške podružnice: gg. Čemer Josip, jurist; Starec Iv., kaplan, oba v Borovljah; Jenko Josip, železniški uradnik v Pliberku.

Kranjske podružnice: gg. Frena Fr., inštalater in Mohor Ciril, zasebna uradnika, oba v Kranju.

Kranjskogorske podružnice: gg. Hafner Anton, posestnik; Dr. Hiersche Konstant., zdravnik; oba v Železnikih; Pičman Edo v Jesenicah; Hlebanja Cilka, Hlebanja Mimica, obe v Mojstrani; Jamnik Jože, želez. poduradnik, Jurca Vinko, gostilničar in posestnik, vsi v Kranjski Gori, Klinar Josip, tovarniški uradnik na Savi.

Podravske podružnice: g. Petovar Lovro, velepostnik in c. kr. poštar v Ivanjskovcih.

Radovljiške podružnice: gg. Doktorič Oton, hotelir, Grobotek Mijo, trgovec in gostilničar; Hajnrihar Ivan, lesni trgovec in gostilničar; Markež Ivan, hotelir, Mencinger Franica, gostilničarjeva soproga, vsi v Boh. Bistrici; Zajec Fran, c. kr. okraj. gozdar v Radovljici; Bedenk Franica, učiteljica v Kamni Gorici. V našem zadnjem poročilu čitaj: Žagar Josip, nadučitelj v Kamni Gorici.

Savinjske podružnice: Tvrška Prica & Kramer; dr. Laznik Karol, in dr. Leo Brunčko, odvet. kandidata; Likar Ivan, glavni zastopnik „Slavije“, vsi v Celju; Veble Ivan, ravnatelj transportnega društva v Zagrebu; dr. Rihard Bergman, zdravnik; Roblek Ana, soproga veleposestnika, oba v Žalcu.

Tržaške podružnice: gg. Bleha Kamil, hotelir; Dr. Fatur Aleksander, oba v Trstu; Marsich Emil, potovalni učitelj v Kopru.

Popravek. — Na str. 75, vrsta 2 od spodaj čitaj: gostilna Kunt; na str. 79, vrsta 12 odzg.: 2270 K (ne 1270).

Vsebina: Janko Mlakar: Iz kraljestva Velikega Venedigerja. (Str. 81.) — Dr. Henrik Tuma: Kaninska in Mangrška skupina. (Str. 85.) — Pavel Kunaver: Iz malo znanih krajev Kamniških Planin. (Str. 67.) — Nesreča na Stolu. (Dr. Jos. Cerk.) (Str. 95.) — Naše slike: Slap Peričnik v Vratih, Aljažev Dom — Cmir. (Str. 99.), V snegu vrh Triglava. (Str. 96.) — Obzor: Predavanje, Izleti Idrijske podružnice. (Str. 99.), Promet v kočah, Za knjižnico „Frischaufovega Doma“ na Okrešlju, Volk pod Triglavom? (Str. 100.) — Društveni vestnik: Darila, Občni zbori: Koroške podružnice. (Str. 100.), Radovljiške podružnice, Podravske podružnice. (Str. 102.), Občni zbor Savinjske podružnice S. P. D. Uml član. (Str. 103.) Novi člani., (Str. 104.)

Odgovorni urednik **Svitoslav Breskvar** v Ljubljani. — Izdaja in zalaga „Slov. Plan. Društvo“, Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.